

## บทที่ 3

### วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “พระพุทธศาสนาในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม วัฒนธรรมในยุคโลกาภิวัตน์” เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพโดยการสืบค้นข้อมูลเชิงเอกสาร (documentary research) เนื่องจากข้อมูลบางส่วนเกี่ยวกับความเชื่อ ความศรัทธา และแนวปฏิบัติของคนในสังคมตั้งแต่ในอดีตจึงเป็นข้อมูลเชิงประวัติศาสตร์ทั้งที่เป็นภาษาไทย ภาษาลาว ภาษาอังกฤษและภาษาฝรั่งเศส ผู้วิจัยได้นำข้อมูลเชิงเอกสารดังกล่าวมาวิเคราะห์และตีความหมายตามกรอบแนวคิดการวิจัย รวมถึงได้เก็บรวบรวมข้อมูลเชิงประจักษ์จากการวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพโดยผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาโดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling method) และใช้การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม การสัมภาษณ์เชิงลึกแบบปลายเปิด (open-end in-depth interviews) และการสนทนากลุ่ม (focus group discussion)

เนื่องจากผู้วิจัยได้มุ่งศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงของพระพุทธศาสนา และการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมในยุคโลกาภิวัตน์ที่ได้รับผลกระทบจากพระพุทธศาสนาในเมืองหลวงพระบาง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวเป็นเรื่องความเชื่อ ความศรัทธาที่อ่อนไหวซึ่งอาจจะกระทบกับความรู้สึก และสัมพันธ์ภาพอันดี ผู้วิจัยจึงไม่เปิดเผยตัวแก่ผู้สัมภาษณ์ ประชากรวิจัยจึงเป็นคนลาวในหลวงพระบาง โดยกลุ่มตัวอย่างวิจัยซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญเป็นพุทธศาสนิกชนโดยทั่วไป ได้แก่ พระสงฆ์ สามเณร ครู นักเรียน และประชาชนทั่วไปในหลวงพระบาง และนำข้อมูลทั้งสองแหล่งมาวิเคราะห์และสรุปอภิปรายผลเชิงพรรณนา (descriptive analysis)

#### เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย การบันทึกข้อมูล การสัมภาษณ์ สนทนากลุ่ม และการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม โดยอาศัยกรอบแนวคิดการวิจัย และการตั้งคำถามวิจัยตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย และมีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือจากการรวบรวมแหล่งข้อมูลเชิงเอกสารควบคู่กับเชิงประจักษ์จากการสัมภาษณ์และตรวจสอบข้อมูลที่ได้ให้ถูกต้องครบถ้วน

#### การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการบันทึกข้อมูล การสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม และการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม ดังนี้

การสัมภาษณ์/การสนทนากลุ่มกับพระสงฆ์ สามเณร ครูและนักเรียน การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วมกับคนลาวโดยทั่วไปในงานพิธีกรรมทางศาสนา เพื่อเก็บข้อมูลปฐมภูมิทางด้านความคิด ความเชื่อซึ่งแสดงออกมาทางพฤติกรรมเพื่อให้ทราบสาเหตุ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของพระพุทธศาสนาในสปป.ลาว

การบันทึกและการรวบรวมวิเคราะห์ข้อมูลทุติยภูมิจากเอกสารวิชาการต่าง ๆ ทั้งที่เป็นภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาฝรั่งเศสที่เกี่ยวข้อง

### **การวิเคราะห์ข้อมูล**

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพทั้งข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิโดยการวิเคราะห์และตีความเนื้อหา และจัดกลุ่มเนื้อหา และสรุปความ และได้ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องข้อมูลด้วยการแลกเปลี่ยนคำถามจากการสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่ม และนำเสนอผลการวิเคราะห์เชิงพรรณนาซึ่งเป็นการตีความข้อมูลเพื่อหาความหมายและข้อสรุปเพื่ออธิบายปัจจัยที่มีผลกระทบต่อพระพุทธศาสนาในสปป.ลาว และอธิบายปรากฏการณ์การเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างทางสังคมวัฒนธรรมที่ได้รับผลกระทบจากพระพุทธศาสนา พร้อมสรุปอภิปรายผล

